

V neizprosni spopadu z birokratizmom bomo izvedli naloge petletke

V 4. l. petletke je napovedan odločen boj vsem oblikam brezdušnega odnosa — birokratizma poedincev na pram interesom in potrebam družbe, gospodarstva ter dvigu življenjskega standarda delovnih ljudi. Tak odnos je doslej znatno oviral gospodarski razvoj vseh sektorjev. Povsod je še dovolj ljudi, ki si sami ne upajo razumeti ljudstva in njegovih potreb, zato pa iščejo opravičilo za svoj odnos v raznih birokratičnih izgovorih, ki ne kažejo nobene slabosti družbene reda, temveč edino slabosti poedincev. Ti hočejo ostati za vsako ceno pred ljudstvom vedno čisti in nedolžni, vendar dovolj spretni za blatenje družbene ureditve.

Ni čudno, da kontrolnih organov ljudske oblasti ne ovirajo nikake še tako pretkane laži, da ne bi preiskali vzrokov neizvrševanja planskih nalog in odkrili tistih poedincev, ki povzročajo nered, nerazpoloženje in krivice. Socialistični red je red dela in življenja delovnih ljudi v mestih in na vaseh. Zato se vrši neprestana borba proti pojavom, ki jemljejo družbenemu redu svojo vrednost in veljavo, ki jemljejo ljudstvu občutek, da živi kot gospodar vsega bogastva svoje domovine in da uporablja tega v korist primernega življenjskega standarda.

Nekateri kmetje v Stojncih se vsega tega zavedajo, drugi pa se izmikajo vsemu, kar bi kazalo na njihovo razumevanje današnjega družbenega razvoja. Sigurno jim ni po volji, da bi povečali površino setvenih površin, kar pomeni obremenitev povečanje setvenih površin pšenice, rži, ječmena in soržice. Celotni setveni plan predvideva 28 ha pšenice, 64 ha rži, 3 ha ječmena in 2 ha soržice. KLO je dobil ta plan in izvršil sorazmerno obremenitev gospodarstev. Po razdrobitvi plan zajema plan setve pšenice samo 19,99 ha, rži 48,23 ha, ječmena 2,68 ha in soržice 0,99 ha. Tako je ostalo ob setvi in bi trajalo verjetno do žetve. Prizadeti bi se zopet izgovarjali na ljudsko oblast.

Članom in funkcionarjem OF niti volivcem iz Stojnc ni bilo to vprašanje tako važno, da bi ga sami rešili skupno s tajnikom KLO, še predno je

birokratizmu napravila konec Kontrolna komisija pri OLO. Razna navodila in nasveti niso dosegli uspeha. Tega je morala zagotoviti Kontrolna komisija pri OLO s potrebnimi ukrepi. Izostala površina z jesensko setvijo bo morala biti nadoknadena spomladi s setvijo jarih žit.

V mesecu oktobru 1949 so kmetje v Cirkovcih prejeli odločbe s podatki o setvenih površinah. KLO Cirkovci je dal poverjeništvu za kmetijstvo pri OLO poročilo s podatki, da je posejano 71,38 ha površine s pšenico, 207,32 ha z ržo, 2,93 ha z ječmenom, dočim bi moralo biti posejano s pšenico 92 ha, z ržo 234 ha, z ječmenom 8 ha, s soržico 5 ha in z industrijskimi rastlinami 10,50 ha. Poročilo je vsebovalo podatke na papirju. Kontrolna komisija pri OLO ni mogla mimo tega brezdušnega odnosa do plana. Ugotovila je, da KLO Cirkovci ni imel pregleda, kako so kmetje v resnici izvedli plan setve. Imel pa tudi ni rekapitulacije o razbitju plana na posamezna gospodarstva. Brez primernih ukrepov Kontrolne komisije bi ostal plan setve samo plan na papirju.

KLO Pletenje ni imel kopije plana jesenske setve niti kopije poročila o realizaciji plana. Potem je razumljivo, da je vsako resno delo v zvezi s planom nemogoče.

To so nekateri primeri, ki kažejo brezdušni odnos do setvenega plana v posebnih krajih.

Socialistični red gospodarstva se ne more razvijati ob takih pogojih, zato je nujno, da ljudstvo odstrani s pomočjo kontrolnih organov vse dejanske in navidezne ovire normalnega razvoja in tako zavaruje pravilno in pravočasno izvrševanje planskih nalog.

Neprijetne izkušnje imajo iz leta 1949 razni spekulant, ki so se zanašali na popustljivost ljudske oblasti. Čakali so od setve do žetve. Pri odkupu so pa spoznali, da je petletni plan tudi za privatno kmetijstvo socialistični zakon, ki ga delovno ljudstvo dosledno izvajajo, ker je sigurno orodje za zavarovanje njegovega boljšega življenja.

P. J.

V čevlarski produktivni zadrugi v Ptuj so razetasil udarnike

Zavedajoč se velikih potreb delovnih ljudi po dobri in trpežni obutvi, si delovni kolektiv čevlarske produktivne zadruge v Ptuj kljub trenutnemu pomanjkanju materiala prizadeva iz razpoložljivega napraviti čim več.

Najbolj so uspeli v preteklem mesecu v tem pogledu slediti tovi: pomočnik Murko Stanko, Gregor Jože, Arnuž Martin in prešivalka Per Jožica, ki so s preseganjem norm dosegli pogoje, da so bili razglašeni za udarnike. Poleg teh je bilo v zadrugi še 14 najboljših delavcev pohvaljenih.

Delovni kolektiv je ponosen na svoje udarnike ter se obvezuje, da bo še v nadalje vlagal vse svoje sile v izpolnjevanje postavljenih nalog.

M.

Zveza borcev NOV je obdarila otroke ob Novem letu

Okrajni odbor Zveze borcev NOV v Ptuj je prejel za obdaritev otrok padlih borcev in otrok žrtev fašističnega nasilja za Novoletno jelko 152 parov raznovrstnih čevljev, 12 dekliskih majic, 15 fantovskih puloverjev brez rokavov, 10 dekliskih triko hlačk, 25 dekliskih majic, 20 m gradla za perilo, 84 plenice, 32 m blaga za srajce, 15 otroških srajc, 5 dekliskih pižam, 15 m svrle, 150 parov otroških fantovskih nogavic, 10 fantovskih srajc, 50 dekliskih športnih srajc, 30 kg keksov in 30 kg bombonov v skupni vrednosti 83.746 din.

Razdelitev se je deloma že izvršila, deloma pa se še vrši. Pri razdeljevanju teh predmetov se je točno videlo, da je potrebno Okrajnemu odboru ZB temeljito organizacijsko delo, da bodo šle do bodoče slične obdaritve hitreje od rok. Matere so se vračale s terena v Ptuj z vprašanjem, kaj naj napravijo s čevlji, ki so otrokom preveliki. Mnogi od teh otrok so slabo obuti, dobljenih čevljev pa začasno ni moglo nikjer zamenjati za večje čevlje. Iz tega se vidi, da je bil kontingent enolično sestavljen odroma razdeljen brez vpoštevanja velikosti obdarjenih.

Gornja novoletna darila bi mnogi otroci prejeli od svojih padlih očetov, mater in drugih svojcev, če bi še živeli. Zato je mesto njih obdarila njihove otroke ZB, da bodo tudi ti otroci čutili ob praznikih, da mislijo in skrbijo zanje borci, ki so tekot borbe svojim soborcem prisegli, da bodo skrbeli za njihove otroke.

BŽ.

OPOZORILO! Vsaka poročena porodnica, ki gre roditi v bolnico Ptuj, naj vzame s seboj poročni list, samska pa rojstni list, da bo zamogla bolnica oz. dipl. babica vzeti točne podatke za priložnost rojstva novorojenčka, ker se je ugotovilo, da prihajajo matere v bolnico brez vsakih navedenih dokumentov, in tako delajo velike težkoče bolnici pri izpolnitvi rojstnih prijav, ki jih morajo pošiljati matičnemu uradu za vpis v rojstne matične knjige.

Ormoški in drugi zločinci iz časa okupacije ne bodo nikdar tako daleč, da jih naše ljudstvo ne bo izsledilo

Z vseh strani sveta prihajajo dan za dnem pisma v Jugoslavijo. Rojaki naših državljanov, njihove žene in otroci ter našim narodom naklonjeni državljani raznih držav čestitajo našim delovnim ljudem za kolektivne uspehe, kolektivne in družinske praznike. Kdor je vedno delil z nami veselje in težave, spremlja tudi sedaj naš družbeno-gospodarski razvoj. Svobodni ljudje svobodne domovine Jugoslavije vlagajo vse napore za odstranitev težkih vojnih posledic. Ob velikem spoštovanju padlih in živih borcev proti fašističnim nasilnežem, morilec otrok, žena, starev in bolnikov prezirajo naši delovni ljudje narodne in razredne izdajalce, od katerih so nekateri že dajali obračun za svoje nečestno zločinsko delo, ostanki pa se še skrivajo kot vojni begunci po raznih državah, uživajo zaščito tamkajšnjih režimov in nadaljujejo s svojim rovarjenjem proti novi Jugoslaviji. Pred nekaj leti so se pridružili fašističnim zločincem tudi ljudje, ki so danes pomočniki informbirojevskih

oskrbovanca Babič Martina in Križan Franca zaprl v klet. Oskrbovanec Križan Franc je upravičeno potem še bolj preziral upravnika, ko ga je udaril. Krivica ni mogel prenašati niti pokojni oskrbovanec Roškar Jakob. Uprl se je upravniku in sestri Marjani. Pozneje se je vtopil.

Upravnik Puc Anton se je dopadel temu posestniku Vaupotiču v Muretcih. Ko je ta imel trgatev, mu je upravniki posodili kuharico Roškar Nežko. Večjo skrb kot za oskrbovanca v Domu je imel upravnika Puc za Roškar Nežko, da je šel zvečer za njo v Haloze in ostal tam čez noč. Upravniku Pucu se je dopadlo življenje v Domu. Uredi si je sobo s dvema posteljami. Ni mu bilo treba hoditi domov k družini. Administratorka Turk Terezija, kuharica Nežki Roškar in Pešec Mari se pri tem upravniku ni godila krivice. Brezdušni odnos se je razvijal le napram oskrbovancem, za upravnika najbližji krog pa so veljali dobri odnosi. Kuharica Nežka je imela ključne skladišča, administratorka ključne miznega predala, kuharica Marija Pešec pa vstop povsod.

Čelike stvari - za male ljudi

Novoletni otroški praznik je osvojil v Majšperku male otroke in pionirje

Množične organizacije so na območju šolskega okoliša Majšperk privedle v sedemletni šoli v Majšperku Novoletno jelko ter ob tej priložnosti obdarile 500 otrok v starosti od 2. do 14. leta. Pri predpripravi so se posebno izkazale žene AFŽ iz Majšperka in iz Seetir, ki so spekle 52 zelo okusno okrašenih tort ter mnogo drobnega peciva ter s tem pripravile največje veselje našim malim.

Ob peštem programu so se našim najmlajšim otrokom počutili in delili srečo s svojimi mamicami, ki so se odzvale vabilu in prinesle v naročju svoje malčke. Po programu je dedek Mraz ob bleščavi Novoletni jelki obdaril vse otroke s slaščicami in drugim ter končno s tortami. Vsak učenec in dijak je dobil tudi po en zvezek. Opazovali smo naše najmlajše, s kakšnim apetitom so uživali vse dobroto, ki jim jih je podaril dedek Mraz.

Posebno zanimanje za Novoletno jelko so pokazali delavci tovarne strojil

v Majšperku, ki so izročili dedku Mrazu 10.000 din za pionirje majšperske šole z naročilom, da jih preda načelniku odreda za nabavo novih knjig. Pionirska knjižnica je obogatela za marsikatero knjigo. Delavci tovarne strojil so pridobili darovanih denar s prostovoljnimi delom. S tem so pokazali pravilen odnos do mladine ter dokazali, da pravilno doumevajo gradnjo socializma v naši domovini, saj so prejeli darilo vsi pionirji brez razlike na stan.

Nasprotno pa je priredila Tovarna volnenih izdelkov Novoletno jelko samo z obdaritvijo otrok, katerih starši so zaposleni v njihovem obratu. Ob tem največjem prazniku naših malih bi bilo pač pravilno, če bi bili vsi obrati proslavili ta dan naše mladine skupno, ne pa ločeno.

Pionirski štab v Ptuj in KLO v Majšperku sta prav tako s svojimi pripetkami pripomogla, da bo praznik Novoletne jelke ostal našim malim v najlepšem spominu.

On.

Dedek Mraz v Gorišnici

»Pa bo prišel dedek Mraz?« je neverno epraševal že ves teden mali Bojan. Vprašanje je ponavljala mala Spelca. Pravi tisti dan, ko bi moral priti dedek Mraz, so se pripodile od znanj si ga kod zoprnno vlažne megle in tisto vprašanje: bo, ne bo? je bilo, kakor utripajoča lučka.

Pa je prišel. K prav vsem je prišel, k prav vsem malim otrokom. Pa ni prišel sam: Z njim je bil palček Naga-jivček, medved Brundadž, zajček Dolgo-uhček in tisti smešni dedek Ugankar, ki je s palčkom skakal med deco. Pa doktor Veseled. Kolo! Skok čez živo kozo! Sredi vsega najlepše — a pisanimi trakovi okrašena jelka — okrog nje pa glavica pri glavici in velike strmeče oči. »Mamica, veš...« je skušala vso lepoto dopovedati Spelca svoji mami. Pa je ostalo kar pri: »Mamica, veš...«. Saj, kako, le kako naj bi taka triletna deklčka mogla najti besede za toliko, toliko lepote. Potem darilca! Vsem enako! Krepko je stisnil Janezek svoj »pakelce« pod pazduho; bo »doma pogledal«. Drobnji Micikični zobčki so takoj zagrizli v beli, sladki roglič. Franček je od samega strmenja nad sladkimi dobrotami krepko vlekel za mamino krilo: »Mama, lejte! Lejte no, mama!« S svetlimi iskrami v očeh so odhajali fantki in deklčke. Novoletna jelka je čakala novih gostov. Popoldne so prišli: nič več malčki in male deklčke, že kar junaki — pravi Titovi pionirji! Rajanje, vrisk, petje, smeh, ded Veseled in jelka in... še in še... med vse pa lepe besede in lepa darila.

Naj napišem še kaj? Prav za prav sem opisala konec, a začetek je lep, je tako lep, da ne morem molčati. V začetek moram nanizati mnogo, mnogo

toplih src, ki so utripala za praznik naših najmlajših v nenehnem trudu že mesec dni pred tem. Na pobudo sekretarke AFŽ je odšla četa pripravljenih sodelavk takoj na delo. Naj vsi vedo, da je Krajničeva odklonila mesto v nabiralni akciji, češ: »Kmetje so že itak tako udarjeni...«. Pa... Vse tovarnišče so se vračale bogato obložene z darovi: Klančnikova, Roškarjeva, Hebarjeva in druge. Moškanske in forminske žene niso hotele zaostajati, v Mali vasi pa so se potuhnili vsi tako, kot se lani. Ko sta mladinki Katica in Micika spoznali, da se v Gajevcih nihče noče zginiti, sta se javili za akcijo.

Po poročilih je sekretarka znova spoznala stari rek: »Čim več, tem manj!« To se pravi: čim več kdo ima, tem manj in neraje odrine kaj za skupnost.

Nisem še vsega opisala. Vedeti morate še to, da so goriški pionirji res pravi pionirji! Kaj so si izmislili? Sami pojdejo v Ptuj po robo, ki jo je določil pionirski štab. Micika je zapregla konoja v voz, ki so si ga bili izposodili od Miklovič; Radica, Slavko in Ivan — so brigada in hajd na pot, na delo! Pa recite kaj! Vse je šlo v redu. Mladinke: Katica in Danica in Micika in... so pomagale še ženam, ki so se sukale okoli velike Gečeve in Znidaričeve peč. Kar sami so se pionirji spomnili, da bodo peč rabile ta dan mnogo kuriva; pripravili in pripeljali so ga. Pa so peč takoj kar radodarno sipale od sebe sladke rogličje in »ptiče«.

Kaj je lepše: konec ali začetek? Vse, vse je lepo in še lepše bo tedaj za otroke, ko bodo jelke še bolj obložene z darovi.

M. K.

Brezdušni odnos upravnika Puca do oskrbovancev Doma starih in onemoglih v Muretcih

Zaščito starih in onemoglih, vse življenje več ali manj izkoriščanih ljudi, je prevzela ljudska oblast med svoje osnovne naloge. Domovi starih in onemoglih so ustanove, ki imajo nalogo skrbeti za ljudi, ki so ostali na stara leta brez doma. Ljudska oblast je ustvarila možnost, da bodo vsaj v poznih letih čutili zasluženo nego in skrb.

Praktično življenje pa se večkrat drugače odvija kot to hoče ljudska oblast iz prvotnih uslužbenecv se sčasoma razvijejo brezdušni birokratje, ki pozabijo, da jih ljudstvo ne rabi za to, da bi zavzemali položaje v njihovih ustanovah, temveč za to, da skrbijo za življenjski odnos med ljudmi ustanove, za red in snago ter pravilno uporabo občeljske imovine. Tako zahteva novi družbeni red, to je zahteva svobodnih ljudi v državi, kjer se gradi socializem. Vse, kar je temu nasprotno, je zapuščenost starega nereda in delo njegovih dedičev, ki se še ne zavedajo dolžnosti in pravic državljanov nove Jugoslavije.

Stopetnajst oskrbovancev Doma starih in onemoglih v Muretcih ni imelo občutka, da živijo »domas«. Osemnajst uslužbenecv je bilo sprejetih v službo v ta Dom pod pogojem, da bodo skrbeli za stare in onemogle, ki preživljajo stare dni v Muretcih. Upravnika Doma Puc Antonu so bili zaupani oskrbovanci in skrbniki ter za to potrebna gospodarska sredstva. Z ljudskim odnosom do soljudi, z naslonitvijo na delovni kolektiv, z vpoštevanjem predlogov oskrbovancev, s povezavo z organi oblasti in s osebnim vzgladnim življenjem bi bili ustvarjeni vsi pogoji za najboljše sožitje v Domu.

Ljudska inspekcija bolnice v Ptuj in Okrajna kontrolna komisija iz Ptuja sta morali intervenirati, da bo v domu zavlada red, da bodo odstranjeni in kaznovani povzročitelji nereda, da se bodo oskrbovanci rešili občutka, da je Dom v Muretcih dom nereda osamljenih, zapuščenih in zanemarenih ljudi, ki jim niti sedaj ni dano primerno življenje.

Upravnik Puc Anton bi se gotovo sam neugodno počutil, če bi živel na stare dni v prenapolnjeni sobi skupno z oskrbovanci, ki si več ne morejo pomagati iz postelje. Sigurno mu ne bi ugajali nečisti in nehygienjski prostori, umazana posoda za kruh, zarjavele žlice. Premalo bi mu bila sama ena rjuha s tankimi pokrivalom. Neugodno bi se počutil v umazanem osebem perilu in obleki. Če bi moral hoditi po sobah in hodnikih brez copat ter pozimi brez celih čev-

ljev, bi se sigurno pritožil, da se mu godi krivica. Če bi se samo dvakrat ali nobenkrat na leto ne kopal, bi se bal, da se bo vtopil v umazanih. Če bi jedel prežganko, repo in žgance mesto dietne hrane, malokdaj močnate jedi, bi mu razjedala zavest občutek da je vse tako urejeno, da bo čimprej umrl. Nedvomno bi bil mogoč molčati, če bi opazil, da išče poročeni upravniki prilike, da bi izkoriščali svoje sosluzbenke. Obsojal bi ga, če jih ne bi vzgajal v zavredne delavke socialistične družbe, ki ne gledajo v svojem predpostavljem izkoriščevalca, temveč voditelja in soborca za novi družbeni red, če jih ne bi učil do bro gospodariti, če ne bi kontroliral njihovih dela itd.

Vsega tega stari in onemogli Puc Anton ne bi mogel prenašati kot oskrbovane Doma onemoglih v Muretcih. Na to pa ni mislil sedaj kot mladi upravnik. O tem so razmišljali le oskrbovanci, ki so morali prenašati nezavidno življenje. Vedeli so, kdaj se je tako življenje začelo, niso pa vedeli, kdaj se bo končalo in na čigavo intervencijo.

Upravnik Puc Anton se ni izkazal niti kot delavec, niti kot vzgojitelj kadra, še manj pa kot zaščitnik starih in onemoglih. Neuspeh njegovega vodstva in o amizacije je čutilo 115 oskrbovancev in 17 uslužbenecv. Prepuščenji so bili samim sebi.

Oskrbovancem nič ni koristilo to, da je bilo v skladišču 60 parov čevljev, or pa so bili brez copat in celih čevljev. Nikdo ni čutil prednosti reda po tabeli S 4 za obroke hrane, nikdo ni čutil, da je bila predpisana dietna hrana red in snaga, kopanje in pranje, točanje in evidenca prejetih ter izdanih količin živil, ko pa tega nikdo ni izvajal niti kontroliral izvajanja. Domu ni koristil ekonom Vojsk Janko, ko pa je imel ključne skladišča upravnika Puc ali pomožna kuharica Roškar Nežka in nikdo ni mislil na dokumente, prejema in izdaje količin blaga. Mnogo ni koristilo delo administratork Trunk Terezije, če je enkrat dala upravniku Pucu industrijske nakaznice, drugič pa si jih je sam vzela. Služba strežnic in med njimi svojedržnih sester Bajuk Marije in Stefancić Barbare ni mnogo pomagala neigibnim oskrbovancem. Ti so se morali zadovoljevati z rjavimi žlicami, umazanimi perili, obleko in neizpraznjenimi nočnimi posodami ter drugimi oblikami zanemarjenosti. Hromi Irgolčić Katarini ni nič pomagalo, da je dala nekemu napisati dopisnico. Bolničarka Skofič Elizabeta je bil raztrgala. Upravnikova avtoriteta ni bila večja niti potem, ko

strije, mu ne bo ostalo prikrito, da je znala izdajalka Jahnova kot trgovka biti prijazna tudi napram delavcem in kmetom iz Ormoža in okolice, da jih je lažje izkoriščala pri odkupovanju kože in pri prodaji usnja in čevljev. V resnici pa je sovražila vse, kar je bilo naprednega in zavednega, najbolj pa zavedne jugoslovanske državljane. To je praktično dokazala ob prihodu fašističnih okupatorjev.

V izdajalki Jahn Valeriji so narodno in razredno zavedni Jugoslavlani končno spoznali funkcionarja in agenta Kulturbunda, zaupnika gestapovskih krivnikov, dopisnika fašističnih časopisov in radia, predlagatelja za izseljevanje, aretacije in deportiranje v koncentracijska taborišča, roparja osebnih in občeljske imovine, potujočevalca naših otrok, osebnega prijatelja Landrata Bauerja Frica in njegovih sodelavcev, sokrivca smrti ekonomu Skoliber Martina, kmečkega sina Trstenjak Ivana iz Pušenc pri Ormožu ter drugih številnih izseljenih in zaprtih oseb.

Nesteti delovni ljudje iz Ormoža in okolice so pravilno ocenili, kaj je predstavljal za Ormož in okolice izdajalka Jahnova. S konkretnimi primeri znajo opisati vse zločinsko, politično in gospodarsko delo Jahnove, ki je bilo usmerjeno tako, da bi naši narodi ostali sužnji izkoriščevalskih zločincev, ki so desetletja živeli od žuljev naših delavcev in kmetov ter delovnih inteligentov.

Taki trgovci kot je izdajalka Jahnova, ne znajo drugega kot izkoriščati svojo okolico in sodelovati z vsakim, ki razglasa izkoriščanje delavcev in kmetov ter delovnih inteligentov kot nujni zakon, brez katerega izdajalci in izkoriščevalci ne morejo obstajati.

Kakršna je bila izdajalka Jahnova v Jugoslaviji, taka je sigurno tudi v Avstriji.

Za svoje zločine pričakuje od ljudi iz Ormoža in okolice humano širokogrudnost, sama pa žrtvam v času okupacije ni nudila drugega kot brezdušno strast fašističnih krvolokov.

Naše ljudstvo vrača pozdrave kolektivom in svojem v tujemstvu in jih tako seznanja z graditvijo socializma v Titovi Jugoslaviji, z odnosi jugoslovanskih narodov do vsega delovnega ljudstva na svetu ter z veličino socialističnega patriotizma.

Neizprosnost naših narodov napram narodnim in razrednim izdajalcem je najboljši porok da ne bodo več mogli poedinci rušiti, kar milijoni gradijo na osvobodjeni zemlji.

L.F.

L. V.